29/06/2026

Η πανήγυρη του Ιερού Ναού Αγίου Αποστόλου Παύλου στην Αθήνα

Αυτοκέφαλες Εκκλησίες / Εκκλησία της Ελλάδος

Με τη δέουσα εκκλησιαστική λαμπρότητα εορτάζει και εφέτος η Εκκλησία της Ελλάδος την ιερά μνήμη του ιδρυτού Αυτής, Αποστόλου των Εθνών Παύλου.

Στην Αθήνα, το επίκεντρο του εορτασμού το πρωί της Δευτέρας 29 Ιουνίου 2026, ήταν ο πανηγυρίζων Ιερός Ναός Αγίου **Αποστόλου Παύλου** επί της οδού Ψαρών.

Τελέσθηκε ο Όρθρος και Συνοδική Θεία Λειτουργία προεξάρχοντος του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτη Χαλκίδος κ. Χρυσοστόμου και συλλειτουργούντων των Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτών Μεσογαίας και Λαυρεωτικής κ. Νικολάου και Φλωρίνης, Πρεσπών και Εορδαίας κ. Ειρηναίου. Κατά τη Θεία Λειτουργία ομίλησε ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Φλωρίνης, Πρεσπών και Εορδαίας κ. Ειρηναίος.

Στο κήρυγμα του ο Μητροπολίτης Φλωρίνης, Πρεσπών και Εορδαίας κ. Ειρηναίος αναφέρθηκε στην αποστολική ευθύνη της Εκκλησίας στον 21ο αιώνα.

Λαμβάνοντας ως πρότυπο τη ζωή και τη διδασκαλία των δύο Πρωτοκορυφαίων Αποστόλων, υπογράμμισε ότι η Εκκλησία καλείται διαχρονικά να μεταφέρει «την αιώνια αλήθεια του Ευαγγελίου σε έναν κόσμο που μεταβάλλεται αδιάκοπα χωρίς να αλλοιώσει ούτε στο ελάχιστο το περιεχόμενό της».

Ο Μητροπολίτης ανέπτυξε το κήρυγμα του γύρω από τρεις βασικούς άξονες της αποστολής της Εκκλησίας σήμερα: να αποτελεί φωνή του Ευαγγελίου, να λειτουργεί ως εργαστήριο μεταμορφώσεως του ανθρώπου και να παραμένει φορέας ελπίδας και της Βασιλείας του Θεού.

Αναφερόμενος στην πρώτη ευθύνη της Εκκλησίας, επισήμανε ότι αυτή «δεν υφίσταται για να ακολουθεί τις διαθέσεις κάθε εποχής ούτε για να προσαρμόζει το περιεχόμενο της πίστεώς στις απαιτήσεις του κόσμου. Υπάρχει για να κηρύττει, να ορθοτομεί και να οδηγεί τον άνθρωπο στη συνάντηση με τον Χριστό». Παράλληλα, σημείωσε ότι, μέσα στον καταιγισμό πληροφοριών και τη σχετικοποίηση της αλήθειας, η Εκκλησία «δεν καλείται να προσθέσει μία ακόμη γνώμη ανάμεσα στις πολλές. Καλείται να προσφέρει τη μαρτυρία της αλήθειας του Ευαγγελίου», πάντοτε όμως με πνεύμα αγάπης, πραότητας και διάκρισης.

Στο δεύτερο μέρος του κηρύγματος του στάθηκε στην ανάγκη της εσωτερικής ανακαίνισης του ανθρώπου, τονίζοντας ότι ο Χριστός «δεν ήλθε στον κόσμο απλώς για να διδάξει έναν νέο τρόπο σκέψεως ή μία ανώτερη ηθική. Ήλθε για να ανακαινίσει τον άνθρωπο». Περιγράφοντας τις προκλήσεις της σύγχρονης εποχής, έκανε λόγο για μοναξιά, ανασφάλεια, κρίση της οικογένειας και δυσκολία των νέων να βρουν νόημα μέσα στη σύγχυση της τεχνητής νοημοσύνης. Χαρακτηριστικά ανέφερε ότι «ο άνθρωπος κατόρθωσε να εξερευνήσει τα βάθη του διαστήματος, αλλά συχνά αδυνατεί να εξερευνήσει τα βάθη της ίδιας του της καρδιάς».

Ο Σεβασμιώτατος υπογράμμισε ακόμη ότι η Εκκλησία δεν περιορίζεται σε ηθικές υποδείξεις ή στη διαχείριση θεσμών, αλλά αποστολή της είναι «να οδηγεί τον άνθρωπο... από τη σύγχυση στη βεβαιότητα, από τον φόβο στην εμπιστοσύνη, από την πνευματική ξηρασία στην πληρότητα της χάριτος».

Ιδιαίτερη έμφαση έδωσε στην τρίτη διάσταση της αποστολής της Εκκλησίας, τη μετάδοση της ελπίδας. Όπως σημείωσε, η σύγχρονη κοινωνία βιώνει «μία από τις βαθύτερες κρίσεις... την κρίση της ελπίδας», ενώ η χριστιανική ελπίδα δεν αποτελεί «μία επιφανειακή αισιοδοξία», αλλά «τη ζωντανή ελπίδα που πηγάζει από την Ανάσταση του Χριστού». Η Εκκλησία, πρόσθεσε, καλείται να παραμένει «φορέας ελπίδας σε ένα κόσμο ταραγμένο και απαισιόδοξο».

Ολοκληρώνοντας το κήρυγμα του, ο Μητροπολίτης κ. Ειρηναίος συνόψισε τον διαχρονικό ρόλο της Εκκλησίας σε τρεις βασικές αποστολές: «Πρώτον, καλείται να παραμένει η φωνή του Ευαγγελίου. Δεύτερον, οφείλει να μεταμορφώνει τον άνθρωπο διά της χάριτος του Χριστού. Και τρίτον, καλείται να διαφυλάσσει και να μεταδίδει την ελπίδα της Βασιλείας του Θεού».

Κλείνοντας, ευχήθηκε, με τις πρεσβείες των Αγίων Πρωτοκορυφαίων Αποστόλων Πέτρου και Παύλου, η Εκκλησία και οι πιστοί να παραμένουν «πιστοί στη μαρτυρία τους, ακλόνητοι στην πίστη τους και άξιοι συνεχιστές της αποστολικής τους κληρονομιάς».

Αναλυτικά το κήρυγμα του Μητροπολίτη Φλωρίνης, Πρεσπών και Εορδαίας κ. Ειρηναίου:

Η ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΣΤΟΝ 21ο ΑΙΩΝΑ

Υπό το φως της διδασκαλίας των Αγίων Πρωτοκορυφαίων Αποστόλων Πέτρου και Παύλου

Του Μητροπολίτου Φλωρίνης, Πρεσπών και Εορδαίας Ειρηναίου
Αθήνα, 29 Ιουνίου 2026

Σεβασμιώτατοι Άγιοι Αρχιερείς,
Σεβαστοί Πατέρες,
Εντιμότατοι Άρχοντες,
Αγαπητοί αδελφοί και αδελφές εν Κυρίω,

Υπάρχουν ορισμένες ημέρες στο έτος που δεν μας καλούν απλώς να θυμηθούμε πρόσωπα και γεγονότα του παρελθόντος, αλλά να ευχαριστήσουμε τον Κυριο μας Ιησού Χριστό και ταυτοχρόνως να αναμετρηθούμε με την ίδια την ταυτότητα και την αποστολή της Εκκλησίας μας.
Η 29η Ιουνίου κατέχει ξεχωριστή θέση στο εορτολόγιο, καθώς τιμάται η μνήμη των Αγίων Πρωτοκορυφαίων Αποστόλων Πέτρου και Παύλου, των δύο μεγάλων στύλων της πίστεως. Ο Πέτρος, ο απλός αλιεύς από τη Βηθσαϊδά της Γαλιλαίας, άνθρωπος του μόχθου, του δυναμισμού, της μετάνοιας αλλά και της καρδιακής αφοσιώσεως προς τον Χριστό και ο Παύλος, ο καταγόμενος από την Ταρσό της Κιλικίας, άνθρωπος της παιδείας, της αναζητήσεως, της ευθύτητας αλλά και της ιεραποστολικής οικουμενικότητος. Και οι δύο πορεύθηκαν από διαφορετικούς δρόμους προς την ίδια αλήθεια και αφιέρωσαν ολόκληρη τη ζωή τους στη διάδοση του Ευαγγελίου.
Αμφότεροι επισφράγισαν μάλιστα την αποστολική τους διακονία με το μαρτύριό τους στη Ρώμη, κατά τους χρόνους του αυτοκράτορος Νέρωνος, παραδίδοντας σε όλους εμάς μία ανεκτίμητη κληρονομιά πίστεως, ενότητος, θυσίας, μαρτυρίας και παραδείγματος αγιότητος.
Αναφέραμε, μόλις τώρα δυο λέξεις, ανεκτίμητη κληρονομιά. Ανάμεσα στα πολλά επιτεύγματα του ανθρώπινου πολιτισμού, υπάρχει μία αναζήτηση που παραμένει πάντοτε ανοικτή. Είναι η αναζήτηση της αλήθειας. Από τους φιλοσόφους της αρχαιότητας μέχρι τον άνθρωπο της ψηφιακής εποχής, το ερώτημα για το νόημα της ζωής, εξακολουθεί να παραμένει πάντα επίκαιρο. Μέσα σε αυτή τη διαχρονική αναζήτηση, η Εκκλησία καλείται σε κάθε εποχή να απαντά στο ίδιο θεμελιώδες ερώτημα: πώς θα μεταφέρει την αιώνια αλήθεια του Ευαγγελίου σε έναν κόσμο που μεταβάλλεται αδιάκοπα χωρίς να αλλοιώσει ούτε στο ελάχιστο το περιεχόμενό της. Δεν είναι τυχαίο ότι ο αρχαίος ελληνικός κόσμος συμπύκνωσε τη φιλοσοφική αναζήτηση της αυτογνωσίας στη γνωστή προτροπή «γνῶθι σαυτόν»[1].
Η αυτογνωσία, η αναζήτηση της αλήθειας και η ερμηνεία του προορισμού υπήρξαν διαχρονικά αιτήματα της ανθρώπινης υπάρξεως.

Εκεί όπου η φιλοσοφία αναζητούσε, το Ευαγγέλιο αποκάλυψε. Η πίστη δεν ήλθε να καταργήσει την αναζήτηση του ανθρώπου, αλλά να της δώσει την τελική της απάντηση στο πρόσωπο του ενανθρωπήσαντος Λόγου του Θεού.

Η Αγία μας Εκκλησία οικοδομήθηκε «ἐπὶ τῷ θεμελίῳ τῶν ἀποστόλων καὶ προφητῶν»[2], έχοντας ως ακρογωνιαίο λίθο τον ίδιο τον Ιησού Χριστό. Ο Απόστολος Παύλος διακηρύσσει ότι «θεμέλιον γὰρ ἄλλον οὐδεὶς δύναται θεῖναι παρὰ τὸν κείμενον, ὅς ἐστιν Ἰησοῦς Χριστός»[3]. Οι Απόστολοι δεν στρέφουν τα βλέμματα επάνω τους. Οδηγούν πάντα προς Εκείνον που είναι «ἡ ὁδός καὶ ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ζωή»[4].

Ήδη από τα πρώτα μεταποστολικά χρόνια, οι Πατέρες της Εκκλησίας υπογράμμισαν ότι η ζωή του εκκλησιαστικού σώματος είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την αποστολική παρακαταθήκη. Ο Άγιος Κλήμης Ρώμης μαρτυρεί ότι οι Απόστολοι, αφού έλαβαν την εντολή από τον Χριστό, εξήλθαν στον κόσμο για να κηρύξουν το Ευαγγέλιο και παρέδωσαν στην Εκκλησία τη συνέχεια του έργου τους[5]. Αντίστοιχα, ο Άγιος Ιγνάτιος ο Θεοφόρος τονίζει ότι η αυθεντική ζωή της Εκκλησίας οικοδομείται επάνω στην πιστότητα προς την αποστολική παράδοση και στην ενότητα της πίστεως[6].

Υπό το φως, λοιπόν, της διδασκαλίας των Αγίων Πρωτοκορυφαίων Αποστόλων Πέτρου και Παύλου, θα επιχειρήσουμε να προσεγγίσουμε σήμερα το θέμα που είναι η αποστολική ευθύνη της Εκκλησίας στον 21ο αιώνα σε τρία βασικά σημεία:

Πρώτον, την ευθύνη της να παραμένει φωνή του Ευαγγελίου μέσα σε έναν κόσμο συγχύσεως.

Δεύτερον, την ευθύνη της να μεταμορφώνει τον άνθρωπο διά της χάριτος του Θεού μέσα σε έναν κόσμο που δοκιμάζεται από την αποξένωση και την απώλεια νοήματος.

Και τρίτον, την ευθύνη της να διαφυλάσσει και να μεταδίδει την ελπίδα της Βασιλείας του Θεού μέσα σε έναν κόσμο που συχνά φοβάται το μέλλον και αγωνιά για την πορεία του.

Α΄. Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΩΣ ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΥ

Η πρώτη και θεμελιώδης αποστολική ευθύνη της είναι να παραμένει η ζώσα φωνή του Ευαγγελίου μέσα στην ιστορία. Αυτή υπήρξε και η αποστολή των Αγίων Πρωτοκορυφαίων Αποστόλων Πέτρου και Παύλου. Δεν είναι τυχαίο ότι ο Απόστολος Πέτρος προτρέπει τους πιστούς να είναι «ἕτοιμοι ἀεὶ πρὸς ἀπολογίαν παντὶ τῷ αἰτοῦντι λόγον περὶ τῆς ἐν

ὑμῖν ἐλπίδος»[7]. Με την ίδια αποστολική παρρησία, ο Απόστολος Παύλος παραγγέλλει στον μαθητή του Τιμόθεο: «κήρυξον τὸν λόγον, ἐπίστηθι εὐκαίρως ἀκαίρως»[8]. Μέσα σε αυτή τη σύντομη προτροπή συμπυκνώνεται ολόκληρη η αποστολή της Εκκλησίας, η οποία δεν υφίσταται για να ακολουθεί τις διαθέσεις κάθε εποχής ούτε για να προσαρμόζει το περιεχόμενο της πίστεώς στις απαιτήσεις του κόσμου. Υπάρχει για να κηρύττει, να ορθοτομεί και να οδηγεί τον άνθρωπο στη συνάντηση με τον Χριστό.

Η διακονία αυτή καθίσταται ακόμη πιο απαιτητική στη δική μας εποχή. Ζούμε σε έναν κόσμο όπου η πληροφορία πολλαπλασιάζεται με πρωτοφανή ταχύτητα. Κάθε ημέρα ο άνθρωπος δέχεται έναν αδιάκοπο καταιγισμό ειδήσεων, απόψεων, ιδεολογιών και ερμηνειών της πραγματικότητας. Ποτέ άλλοτε δεν υπήρξε τόσο εύκολη πρόσβαση στη γνώση και όμως ποτέ άλλοτε δεν υπήρξε τόσο μεγάλη δυσκολία στη διάκριση του αληθινού από το ψευδές. Μία από τις σημαντικότερες προκλήσεις που αντιμετωπίζει ο σύγχρονος κόσμος είναι η σχετικοποίηση της αλήθειας.

Μπροστά σε αυτή την πραγματικότητα, η Εκκλησία δεν καλείται να προσθέσει μία ακόμη γνώμη ανάμεσα στις πολλές. Καλείται να προσφέρει τη μαρτυρία της αλήθειας του Ευαγγελίου. Ο Απόστολος Παύλος γράφει χαρακτηριστικά: «οὐ γὰρ ἑαυτοὺς κηρύσσομεν, ἀλλὰ Χριστὸν Ἰησοῦν Κύριον»[9]. Μέσα σε αυτή τη φράση συμπυκνώνεται ολόκληρη η εκκλησιολογία της αποστολικής εποχής.

Ωστόσο, η μαρτυρία της αλήθειας δεν μπορεί να αποσυνδεθεί από την αγάπη. Ο ίδιος ο Απόστολος Πέτρος, στο χωρίο όπου καλεί τους χριστιανούς να είναι έτοιμοι προς απολογία, προσθέτει ότι αυτό πρέπει να γίνεται «μετὰ πραΰτητος καὶ φόβου»[7]. Η αλήθεια του Ευαγγελίου δεν επιβάλλεται με σκληρότητα ούτε επιβεβαιώνεται με αντιπαραθέσεις. Δεν έχει ανάγκη από φανατισμό για να λάμψει. Αποκαλύπτεται μέσα από την ταπείνωση, την αγάπη, την ενότητα και τη διάκριση.

Ο Άγιος Ιωάννης Χρυσόστομος, ερμηνεύοντας το αποστολικό έργο του Παύλου, υπογραμμίζει ότι ο Απόστολος των Εθνών δεν αγωνιζόταν για να θριαμβεύσει έναντι των αντιπάλων του αλλά για να κερδίσει ψυχές για τον Χριστό[10]. Η παρατήρηση αυτή παραμένει εξαιρετικά επίκαιρη. Η Εκκλησία δεν καλείται να νικήσει τον κόσμο αλλά να τον φωτίσει. Η πρώτη λοιπόν αποστολική ευθύνη της στον 21ο αιώνα είναι να κρατά αναμμένη τη λυχνία του Ευαγγελίου μέσα σε έναν κόσμο που συχνά

συγχέει το φως με τα υποκατάστατά του.

Β΄. Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΩΣ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΕΩΣ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

Εάν η πρώτη αποστολική ευθύνη της Εκκλησίας είναι να παραμένει η φωνή του Ευαγγελίου μέσα στον κόσμο, η δεύτερη είναι να μεταμορφώνει τον άνθρωπο διά της χάριτος του Θεού.Ο Χριστός δεν ήλθε στον κόσμο απλώς για να διδάξει έναν νέο τρόπο σκέψεως ή μία ανώτερη ηθική. Ήλθε για να ανακαινίσει τον άνθρωπο, να θεραπεύσει την τραυματισμένη από την αμαρτία ανθρώπινη φύση και να αποκαταστήσει τη δυνατότητα της κοινωνίας του ανθρώπου με τον Θεό.

Ο Απόστολος Πέτρος διατυπώνει με ιδιαίτερη σαφήνεια τον σκοπό της χριστιανικής ζωής όταν προτρέπει τους πιστούς: «κατὰ τὸν καλέσαντα ὑμᾶς ἅγιον καὶ αὐτοὶ ἅγιοι γενήθητε ἐν πάσῃ ἀναστροφῇ»[11]. Η αγιότητα δεν παρουσιάζεται ως προνόμιο ορισμένων εκλεκτών ούτε ως μία κατάσταση που αφορά αποκλειστικά τους μεγάλους ασκητές της Εκκλησίας. Αποτελεί την κλήση κάθε βαπτισμένου ανθρώπου. Ο χριστιανός δεν καλείται απλώς να γίνει καλύτερος άνθρωπος. Καλείται να γίνει νέος άνθρωπος εν Χριστώ.

Την ίδια αλήθεια εκφράζει και ο Απόστολος Παύλος όταν διακηρύσσει ότι «εἴ τις ἐν Χριστῷ, καινὴ κτίσις»[12]. Η ζωή εν Χριστώ δεν είναι μία εξωτερική βελτίωση της συμπεριφοράς ούτε μία απλή ηθική αναμόρφωση. Είναι μία νέα δημιουργία. Είναι η ανακαίνιση ολόκληρης της υπάρξεως του ανθρώπου. Πρόκειται για μία πορεία που αγγίζει τον νου, την καρδιά, τη βούληση και κάθε διάσταση της ανθρώπινης ζωής.

Η διδασκαλία αυτή αποκτά ιδιαίτερη αξία στη δική μας εποχή. Μία σύντομη αναφορά με παραδείγματα θα βοηθήσει τη σκέψη όλων μας. Παρά την πρόοδο της επιστήμης και της τεχνολογίας, ο σύγχρονος άνθρωπος βιώνει συχνά μία βαθιά εσωτερική κόπωση. Η μοναξιά επεκτείνεται ακόμη και μέσα σε πολυπληθείς κοινωνίες. Το άγχος και η ανασφάλεια συνοδεύουν την καθημερινότητα της ζωής μας. Οι ανθρώπινες σχέσεις γίνονται συχνά εύθραυστες και προσωρινές. Η οικογένεια βάλλεται ποικιλοτρόπως. Η τρίτη ηλικία λησμονείται όλο και περισσότερο ως κάτι το οποίο χαρακτηρίζεται ως μη παραγωγικό για την κοινωνία. Πολλοί νέοι διαθέτουν περισσότερες δυνατότητες από κάθε προηγούμενη γενιά, αλλά δυσκολεύονται να βρουν σταθερό νόημα και προσανατολισμό στη ζωή τους μέσα στη σύγχυση της τεχνητής ευφυΐας.

Ίσως μία από τις μεγαλύτερες αντιφάσεις του σύγχρονου πολιτισμού είναι ότι ο άνθρωπος κατόρθωσε να εξερευνήσει τα βάθη του διαστήματος, αλλά συχνά αδυνατεί να εξερευνήσει τα βάθη της ίδιας του της καρδιάς. Έμαθε να διαχειρίζεται σύνθετες τεχνολογίες και αλγόριθμους, αλλά δυσκολεύεται να διαχειριστεί τους φόβους, τις ανασφάλειες και τις πληγές της ψυχής του. Κατέκτησε εντυπωσιακές δυνατότητες σε έρευνες και αναλύσεις, αλλά δεν κατόρθωσε να εξαλείψει τη δίψα του για αγάπη, ειρήνη και πληρότητα ζωής.

Μέσα σε αυτή την πραγματικότητα η Εκκλησία δια μέσου των Αγίων της υπενθυμίζει ότι η σωτηρία του ανθρώπου δεν είναι πρωτίστως ζήτημα εξωτερικών συνθηκών, εποχών αλλά εσωτερικής μεταμορφώσεως και ελευθερίας. Γι’ αυτό και ο Απόστολος Παύλος προτρέπει: «μὴ συσχηματίζεσθε τῷ αἰῶνι τούτῳ, ἀλλὰ μεταμορφοῦσθε τῇ ἀνακαινώσει τοῦ νοός»[13]. Ο χριστιανός δεν καλείται να απορρίψει τον κόσμο ούτε να απομονωθεί από αυτόν. Εδώ χρειάζεται προσοχή και διάκριση. Τι οφείλει να πράξει; Καλείται να ζήσει μέσα στον κόσμο με ανακαινισμένο φρόνημα, επιτρέποντας στη χάρη του Θεού να μεταμορφώνει τη σκέψη, τις επιλογές και την ίδια του τη ζωή.

Ιδιαίτερα παρηγορητικός ακούγεται και ο λόγος του Αποστόλου Πέτρου: «πᾶσαν τὴν μέριμναν ὑμῶν ἐπιρίψαντες ἐπ’ αὐτόν, ὅτι αὐτῷ μέλει περὶ ὑμῶν»[14]. Ζούμε σε μία εποχή κατά την οποία πολλοί άνθρωποι αισθάνονται ότι σηκώνουν μόνοι τους το βάρος της ζωής. Ο Απόστολος όμως υπενθυμίζει ότι ο άνθρωπος δεν είναι εγκαταλελειμμένος στις δυνάμεις του. Υπάρχει ο Θεός που γνωρίζει, αγαπά, προστατεύει και φροντίζει κάθε ανθρώπινο πρόσωπο. Υπό μία βασική αρχή. Τη θέληση του ανθρώπου να σωθεί δια μέσου της κοινωνίας του με τον Θεό και των αδελφών.

Αυτή η θεραπευτική διάσταση της Εκκλησίας αναδείχθηκε ιδιαίτερα από τους Πατέρες. Ο Μέγας Βασίλειος διδάσκει ότι ο άνθρωπος δημιουργήθηκε για να πορεύεται προς την κοινωνία με τον Θεό και όχι για να παραμένει δέσμιος της φθοράς[15]. Ο Άγιος Γρηγόριος ο Θεολόγος παρουσιάζει την πνευματική ζωή ως αδιάκοπη πορεία αυξήσεως προς τον Θεό[16]. Ο δε Άγιος Μάξιμος ο Ομολογητής επιμένει να μας τονίζει ότι η αληθινή ολοκλήρωση του ανθρώπου επιτυγχάνεται όταν ολόκληρη η ύπαρξή του φωτίζεται από την αγάπη του Θεού[17].

Η δεύτερη λοιπόν αποστολική ευθύνη της Εκκλησίας στον 21ο αιώνα είναι να παραμένει εργαστήριο μεταμορφώσεως του ανθρώπου. Γι’ αυτό και δεν περιορίζεται σε ηθικές υποδείξεις ούτε εξαντλείται στη

διαχείριση θεσμών και δραστηριοτήτων. Η ουσιαστική αποστολή της είναι να οδηγεί τον άνθρωπο. Να τον βοηθα να περάσει από τη σύγχυση στη βεβαιότητα, από τον φόβο στην εμπιστοσύνη, από την πνευματική ξηρασία στην πληρότητα της χάριτος.

Γ΄. Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΩΣ ΦΟΡΕΑΣ ΕΛΠΙΔΟΣ ΚΑΙ ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ

Εάν η πρώτη αποστολική ευθύνη της Εκκλησίας είναι να κηρύττει το Ευαγγέλιο και η δεύτερη να μεταμορφώνει τον άνθρωπο διά της χάριτος του Θεού, η τρίτη είναι να διαφυλάσσει και να μεταδίδει την ελπίδα. Όχι μία επιφανειακή αισιοδοξία που εξαρτάται από τις περιστάσεις και μεταβάλλεται ανάλογα με τις συνθήκες, αλλά τη ζωντανή ελπίδα που πηγάζει από την Ανάσταση του Χριστού και ανοίγει μπροστά στον άνθρωπο προοπτική αιωνιότητος.

Δεν είναι υπερβολή να πούμε ότι μία από τις βαθύτερες κρίσεις του σύγχρονου ανθρώπου είναι η κρίση της ελπίδας. Παρά τις τεχνολογικές κατακτήσεις και την πρόοδο της επιστήμης, ο φόβος εξακολουθεί να κυριαρχεί στις καρδιές πολλών ανθρώπων. Φόβος για το μέλλον, για την υγεία, για τις κοινωνικές ανισότητες και για τις διεθνείς συγκρούσεις. Πίσω όμως από όλους αυτούς τους φόβους κρύβεται η μεγάλη αγωνία του ανθρώπου απέναντι στη φθορά και στον θάνατο.

Ακριβώς γι’ αυτό η Εκκλησία δεν μπορεί να περιορίζεται σε μία γενική ηθική διδασκαλία ούτε να αρκείται σε κοινωνικές παρεμβάσεις. Ο Απόστολος Πέτρος ανοίγει την πρώτη επιστολή του δοξολογώντας τον Θεό, ο οποίος «ἀναγεννήσας ἡμᾶς εἰς ἐλπίδα ζῶσαν δι’ ἀναστάσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐκ νεκρῶν»[18]. Η χριστιανική ελπίδα δεν είναι μία αόριστη επιθυμία για κάτι καλύτερο. Είναι βεβαιότητα που θεμελιώνεται σε ένα γεγονός. Στην Έγερση του Χριστού. Γι’ αυτό και δεν καταρρέει μπροστά στις δυσκολίες ούτε εξαφανίζεται όταν εμφανίζονται οι δοκιμασίες.

Την ίδια αλήθεια διακηρύσσει και ο Απόστολος Παύλος όταν γράφει ότι «τῇ γὰρ ἐλπίδι ἐσώθημεν»[19]. Η σωτηρία δεν αφορά μόνο το παρόν αλλά και το μέλλον. Η ελπίδα της Εκκλησίας δεν είναι φυγή από την πραγματικότητα αλλά η βαθύτερη κατανόηση της πραγματικότητας υπό το φως της αιωνιότητας. Αυτή η προοπτική εκφράζεται με ιδιαίτερη σαφήνεια όταν ο Απόστολος Παύλος υπενθυμίζει στους Φιλιππησίους ότι «τὸ πολίτευμα ἡμῶν ἐν οὐρανοῖς ὑπάρχει»[20]. Ο χριστιανός ζει μέσα στον κόσμο αλλά δεν εγκλωβίζεται στα όρια του κόσμου. Συμμετέχει στην ιστορία, εργάζεται για την πρόοδο της κοινωνίας και διακονεί τον συνάνθρωπό του, χωρίς όμως να λησμονεί ότι ο τελικός προορισμός του

βρίσκεται στη Βασιλεία του Θεού.
Οι Πατέρες της Εκκλησίας αργότερα εμπλούτησαν αυτή τη μαρτυρία της ελπίδας. Ο Άγιος Κυπριανός Καρχηδόνος, σε περιόδους διωγμών και δοκιμασιών, υπενθυμίζει στους πιστούς ότι η ζωή φωτίζεται από τη βεβαιότητα της μέλλουσας Βασιλείας[21]. Ο Άγιος Νικόλαος Καβάσιλας παρουσιάζει τη ζωή της Εκκλησίας ως πρόγευση της Βασιλείας του Θεού ήδη από την παρούσα ζωή[22]. Τέλος ο Άγιος Συμεών ο Νέος Θεολόγος διδάσκει ότι η χάρη του Αγίου Πνεύματος επιτρέπει στον άνθρωπο να γεύεται από τώρα την πραγματικότητα της αιωνίου ζωής[23]. Η ελπίδα, επομένως, δεν αφορά μόνο το αύριο. Αρχίζει να βιώνεται από σήμερα μέσα στη ζωή της Εκκλησίας.
Σε μία εποχή κατά την οποία η απαισιοδοξία συχνά παρουσιάζεται ως ρεαλισμός και η απογοήτευση ως αναπόφευκτη συνέπεια των γεγονότων, η τρίτη αποστολική ευθύνη της Εκκλησίας στον 21ο αιώνα είναι να παραμένει φορέας ελπίδας σε ένα κόσμο ταραγμένο και απαισιόδοξο.
Αυτό ως αποστολή όπως το ακούσαμε, δεν αποτελεί βάρος για την Εκκλησία αλλά την ίδια την ταυτότητά της. Είναι η κλήση της να παραμένει πιστή στην αλήθεια που παρέλαβε διά των Αγίων Αποστόλων, να διαφυλάσσει ανόθευτη την αποστολική παρακαταθήκη και να προσφέρει σε κάθε γενιά ανθρώπων τον πνευματικό θησαυρό του Ευαγγελίου.
Σε αυτό το σημείο ας συγκρατήσουμε τις τρείς βασικές αλήθειες για το ποια είναι η ευθύνη της Εκκλησίας σήμερα και τι ρόλο έχει να επιτελέσει:
Πρώτον, καλείται να παραμένει η φωνή του Ευαγγελίου.
Δεύτερον, οφείλει να μεταμορφώνει τον άνθρωπο διά της χάριτος του Χριστού.
Και τρίτον, καλείται να διαφυλάσσει και να μεταδίδει την ελπίδα της Βασιλείας του Θεού.

Αγαπητοί μου,
Όσο η Εκκλησία λοιπόν παραμένει πιστή στην αποστολική της ταυτότητα, θα εξακολουθεί να φωτίζει τον κόσμο. Θα οδηγεί τον άνθρωπο από τη σύγχυση στην αλήθεια, από την αποξένωση στην κοινωνία, από τη φθορά στην ανακαίνιση και από την αγωνία στην ελπίδα.
Ας έχουμε τις πρεσβείες των Αγίων Πρωτοκορυφαίων Αποστόλων Πέτρου και Παύλου, ώστε να παραμένουμε πιστοί στη μαρτυρία τους, ακλόνητοι στην πίστη τους και άξιοι συνεχιστές της αποστολικής τους

κληρονομιάς δια της χάριτος του Ιησού Χριστού.
Αμήν.

Παραπομπές:
[1] Πλάτων, Χαρμίδης 164d.
[2] Εφεσ. 2,20.
[3] Α΄ Κορ. 3,11.
[4] Ιω. 14,6.
[5] Κλήμεντος Ρώμης, Α΄ Πρὸς Κορινθίους 42,1-4.
[6] Ἰγνατίου Ἀντιοχείας, Πρὸς Σμυρναίους 8,2.
[7] Α΄ Πέτρ. 3,15.
[8] Β΄ Τιμ. 4,2.
[9] Β΄ Κορ. 4,5.
[10] Ἰωάννου Χρυσοστόμου, Εἰς τὸν Ἅγιον Ἀπόστολον Παῦλον, PG 50, 477-480.
[11] Α΄ Πέτρ. 1,15.
[12] Β΄ Κορ. 5,17.
[13] Ρωμ. 12,2.
[14] Α΄ Πέτρ. 5,7.
[15] Μεγάλου Βασιλείου, Ὅροι κατὰ πλάτος, PG 31, 905-908.
[16] Γρηγορίου Θεολόγου, Λόγος Β΄, PG 35, 425-428.
[17] Μαξίμου Ομολογητού, Κεφάλαια περὶ ἀγάπης, PG 90, 964C-965A.
[18] Α΄ Πέτρ. 1,3.
[19] Ρωμ. 8,24.
[20] Φιλ. 3,20.
[21] Κυπριανοῦ Καρχηδόνος, De Mortalitate, 13-20.
[22] Νικολάου Καβάσιλα, Περὶ τῆς ἐν Χριστῷ ζωῆς.
[23] Συμεὼν Νέου Θεολόγου, Κατήχησις ΛΒ΄.

Το απόγευμα της ίδιας ημέρας τελέσθηκε στον Ιερό Βράχο του Αρείου Πάγου των αρχαίων Αθηνών, εις ανάμνησιν του κηρύγματος του Αποστόλου Παύλου προς τους Αθηναίους, Μέγας Πανηγυρικός Εσπερινός, χοροστατούντος του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ.κ. Ιερωνύμου. Κατά τον Εσπερινό ομίλησε ο Θεοφιλέστατος Επίσκοπος Ευρίπου κ. Χρυσόστομος.

Ὁ
ἅγιος
ἀπόστολος
Παῦλος

Ὁ
ἅγιος
ἀπόστολος
Παῦλος

ΑΡΧΙΕΡΑΤΙΚΟΝ

(ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ: ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΠΟΝΗΣ)